

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40

E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____ на № _____ від _____ 20__ р.

**Великобагачанська
селищна рада
Полтавської області**
вул. Каштанова, 20,
смт. Велика Багачка,
Полтавська область, 38300

*Стосовно пропозицій щодо удосконалення
проектів регуляторних актів*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проекти рішень Великобагачанської селищної ради Полтавської області «Про встановлення розміру ставок єдиного податку на території Великобагачанської селищної ради на 2021 рік та затвердження Положення про єдиний податок» (далі – проект рішення 1), «Про встановлення ставок та пільг із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на території Великобагачанської селищної ради на 2021 рік» (далі – проект рішення 2), «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на території Великобагачанської селищної ради на 2021 рік» (далі – проект рішення 3), (далі разом - проекти рішень), а також документи, що надані до них листом Великобагачанської селищної ради Полтавської області від 16.04.2020 № 890/02-22.

За результатами проведеного аналізу проектів рішень, експертних висновків постійної комісії з питань бюджету, фінансів, планування, інвестицій та соціально-економічного розвитку Великобагачанської селищної ради щодо регуляторного впливу та аналізів регуляторного впливу до проектів рішень на відповідність вимогам статті 4 Закону, повідомляємо.

Податковий кодекс України (далі – Кодекс) регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначає вичерпний перелік податків і зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки тощо.

Згідно з пунктом 12.3 статті 12 Кодексу сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом **формування територій громад**, в межах своїх

ВІХ №2827/0/20-20 від 21.05.2020

Моргун Олег Сергійович

повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів.

Встановлення місцевих податків та зборів здійснюється у порядку, визначеному Кодексом.

Окремі положення надісланих проектів рішень Великобагачанської селищної ради потребують приведення у відповідність до вимог Кодексу.

Щодо проектів рішень в цілому

Згідно із підпунктом 12.3.2 пункту 12.3 статті 12 Кодексу при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначені статтею 7 Кодексу.

Водночас у проектах рішень 1, 2, 3 додатково визначаються елементи, не передбачені статтею 7 Кодексу, наприклад: відповідальність платника єдиного податку та контроль за порушення податкового законодавства та контроль податкових органів (додаток 2 до проекту рішення 1), загальні положення, визначення понять, відповідальність, контроль (додаток 3 до проекту рішення 2), загальні положення, особливості оподаткування платою за землю, орендна плата, індексація нормативної грошової оцінки земель, контроль (додаток 3 до проекту рішення 3) тощо. Зазначене не узгоджується з наведеними вище вимогами Кодексу.

Отже, пропонуємо у проектах рішень 1, 2, 3 визначити усі обов'язкові елементи, встановлені статтею 7 Кодексу або зробити посилання на конкретні положення Кодексу (абзаци, пункти, частини, статті та розділи), якими вони встановлені, а також виключити елементи, не передбачені вимогами податкового законодавства.

Щодо проекту рішення 2

Пропонуємо у таблиці додатка 1 врахувати вимоги підпункту 266.2.2. пункту 266.2 статті 266 Кодексу, яким визначений перелік об'єктів, що не є об'єктами оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Щодо проекту рішення 3

Підпунктом 12.8 пункту 12 додатка 3 до проекту рішення 3 пропонується затвердити розмір ставок орендної плати за користування земельними ділянками на території Великобагачанської селищної ради.

Однак, відповідно до статті 288 Кодексу підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки.

Вимогами статті 2 Закону України від 06.10.1998 № 161-ХІІ «Про оренду землі» (далі – Закон № 161) встановлено, що відносини, пов'язані з орендою землі, регулюються Земельним кодексом України, Цивільним кодексом України, цим Законом, законами України, іншими нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до них, а також договором оренди землі.

Частиною першою статті 93 Земельного кодексу України регламентовано, що право оренди земельної ділянки – це засноване на договорі строкове платне володіння і користування земельною ділянкою, необхідною орендареві для провадження підприємницької та іншої діяльності.

Відповідно до частини першої статті 792 Цивільного кодексу України за договором найму (оренди) земельної ділянки наймодавець зобов'язується передати наймачеві земельну ділянку на встановлений договором строк у володіння та користування за плату. Частиною третьою цієї статті визначено, що відносини найму (оренди) земельної ділянки регулюються законом.

Водночас згідно із статтею 1 Закону № 161 оренда землі – це засноване на договорі строкове платне володіння і користування земельною ділянкою, необхідною орендареві для провадження підприємницької та іншої діяльності.

Статтею 21 Закону № 161 визначено, що орендна плата за землю - це платіж, який орендар вносить орендодавцеві за користування земельною ділянкою згідно з договором оренди землі.

Розмір, умови і строки внесення орендної плати за землю встановлюються за згодою сторін у договорі оренди (крім строків внесення орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності, які встановлюються відповідно до Кодексу).

Відповідно до підпункту 14.1.147 пункту 14.1 статті 14 Кодексу плата за землю – обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Згідно із пунктом 288.1 статті 288 Кодексу підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки, який, зокрема укладається за типовою формою, затвердженою Кабінетом Міністрів України. Пунктом 288.4 статті 288 Кодексу встановлено, що розмір та умови внесення орендної плати встановлюється у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем.

У свою чергу, Типовим договором оренди землі, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2004 № 220 передбачено, що обчислення розміру орендної плати за земельні ділянки державної або комунальної власності здійснюється з урахуванням їх цільового призначення та коефіцієнтів індексації, визначених законодавством за затвердженими Кабінетом Міністрів України формами, що заповнюються під час укладання або зміни умов договору оренди.

Відповідні форми розрахунку орендної плати за земельні ділянки державної або комунальної власності затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 13.12.2006 № 1724 «Деякі питання оренди земель».

При цьому, положеннями статті 288 Кодексу визначено процедуру встановлення, формування та розрахунку розмірів орендної плати за земельні ділянки, в тому числі і за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Отже, законодавством України не передбачено можливості та/або необхідності затвердження органами місцевого самоврядування порядку встановлення розмірів орендної плати за земельні ділянки та фіксованих ставок орендної плати у відсотках від нормативної грошової оцінки землі.

Таким чином, пропонуємо з додатка 3 до проект рішення 3 виключити пункт 12.

Також пропонуємо у пункті 6 додатка 3 до проекту рішення 3 слово «Інваліди» замінити відповідно словами «Особи з інвалідністю».

Враховуючи зазначене, проекти рішень не узгоджуються з вимогами статті 4 Закону, а саме з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потреби у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Щодо аналізів регуляторного впливу до проектів рішень 1-3 в цілому

Надані аналізи регуляторного впливу до проектів рішень (далі – АРВ), зокрема їх зміст, структура та наповнення не у повній мірі відповідають вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151) (далі – Методика).

Так, у розділах 3 АРВ розробник при визначенні альтернативних способів досягнення цілей не проаналізував вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них.

Також, розробником не наведені розрахунки витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проектів рішень, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу.

Зазначене не дозволить у подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

В АРВ до проекту рішення 1 не обґрунтований максимальний розмір ставок єдиного податку, що встановлюється для суб'єктів господарювання, а також не наведений алгоритм їх визначення. Обґрунтування розмірів ставок інших податків, які запропоновані проектами рішень 2 та 3 також відсутні у АРВ до них.

У Тесті малого підприємництва (далі – М-тест) не розраховані «прямі» витрати суб'єктів малого підприємництва (на сплату єдиного податку).

У розділах 5 АРВ розробником не описаний механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог. При цьому, розробником не враховано, що механізм реалізації регуляторних актів має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акта, тобто яким чином будуть діяти норми проектів рішень та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторними актом чинності.

Розділи «Визначення показників результативності дії регуляторного акту» АРВ до проектів рішень 1-2 заповнені з порушенням вимог пункту 10 Методики, а саме, розробником не наведений такий обов'язковий показник результативності регуляторного акта, як розмір коштів і час, що витратяться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта.

Відповідно до пункту 10 Методики прогностичні значення показників результативності регуляторного акта встановлюються протягом різних періодів після набрання чинності актом.

Отже, пропонуємо у таблицях розділу «Визначення показників результативності дії регуляторного акту» АРВ визначити прогностичні показники результативності регуляторних актів на I, II, III та IV квартали 2021 року.

У розділі 9 АРВ до проекту рішення 3 зазначено, що повторне відстеження результативності регуляторного акта не здійснюється. Водночас термін дії рішення про встановлення місцевих податків і зборів складає один рік. Відповідно до норм статті 10 Закону повторне відстеження результативності здійснюється за три місяці до дня закінчення визначеного строку, якщо інше не встановлено рішенням регуляторного органу, який прийняв цей акт, але не пізніше дня закінчення визначеного строку.

Окрім зазначеного, наведені розробником числові дані, в тому числі і стосовно кількості суб'єктів господарювання, які підпадають під дію проектів рішень не узгоджуються у розділах 3, 6 АРВ та М-тестах.

Беручи до уваги те, що розробка проектів рішень спрямована, зокрема на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, відсутність належних обґрунтувань та розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також не дозволить у подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Додатково звертаємо увагу, що проведення М-тесту, згідно з додатком 4 до Методики здійснюється лише у разі, якщо питома вага суб'єктів малого підприємництва (малих та мікропідприємств разом) у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, перевищує 10 відсотків.

Разом з тим у разі поширення регуляторного акта на суб'єктів великого та середнього підприємництва проводиться оцінка впливу на сферу їх інтересів, а саме, окремо кількісно визначаються витрати, які будуть виникати внаслідок запровадження кожного з альтернативних способів у грошовому еквіваленті, згідно з додатком 2 до Методики.

Відповідно до вимог Кодексу до повноважень органів місцевого самоврядування віднесено виключно встановлення ставок та пільг із плати місцевих податків. Процедури обліку платників податків, проведення перевірок, звітування, сплати податків тощо встановлюється Кодексом та не потребують розрахунку в АРВ.

Крім того, розрахунки бюджетних витрат на адміністрування регулювання для суб'єктів великого й середнього підприємництва та бюджетних витрат на адміністрування регулювання для суб'єктів малого і мікро підприємництва в М-Тесті не здійснюються.

Таким чином, у зв'язку із неналежною підготовкою АРВ, відсутністю у них усіх необхідних числових даних та розрахунків витрат, які понесуть

суб'єкти господарювання в результаті прийняття проектів регуляторних актів, розробником не доведена відповідність проектів рішень 1, 2 ,3 таким принципам державної регуляторної політики, як ефективність – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторних актів максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави, та збалансованість – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Підсумовуючи вищевикладене, пропонуємо привести проекти рішень Великобагачанської селищної ради Полтавської області «Про встановлення розміру ставок єдиного податку на території Великобагачанської селищної ради на 2021 рік та затвердження Положення про єдиний податок», «Про встановлення ставок та пільг із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на території Великобагачанської селищної ради на 2021 рік», «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на території Великобагачанської селищної ради на 2021 рік» у відповідність до вимог чинного законодавства України, з урахуванням наданих зауважень і пропозицій, а аналізу регуляторного впливу до них – до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151).

Про результатами розгляду цього листа пропонуємо поінформувати Державну регуляторну службу України.

**Т. в. о. Голови Державної
регуляторної служби України**

Олег МІРОШНІЧЕНКО

